

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Karadeniz bölgesi, başta fındık olmak üzere zirai ürünlere ciddi zarar veren uzak doğu orijinli istilacı tür Kahverengi Kokarca(Halyomorpha halys) zararlısının tehdidi altındadır.

Söz konusu zararlı, Türkiye'de ilk kez 2017 yılında Batum'a sınır komşusu olan Artvin ili Kemalpaşa ve Hopa ilçelerinde görülmüştür. Dişisi, bir dönemde 280-300 adet yumurta bırakma kapasitesine sahip olan bu istilacı tür, 2017 yılından bugüne kadar geçen süre zarfında, özellikle fındık yetiştiriciliğinin yapıldığı iklim kuşağında büyük bir popülasyona ulaşmış durumdadır.

Türkiye'de ilk görüldüğü tarih olan 2017 yılından bugüne kadar geçen süre zarfında bu istilacı türe karşı etkin bir mücadele yürütülemediği olması sebebiyle, fındık başta olmak üzere, diğer kabuklu yemişler, sebzeler, orman emvali ve süs bitkilerinin de aralarında olduğu yaklaşık 300 bitki türünde önemli zarar yaşanmıştır.

Kahverengi kokarca popülasyonunun ve fındık başta olmak üzere zirai ürünlere verdiği hasarın yıldan yıla artması, bu istilacı türe karşı yürütülen mücadelenin son derece yetersiz ve başarısız olduğunu ortaya koymuştur.

Bu durumun en somut göstergelerinden biri de 2017 yılından bu yana zirai üretimimiz yönünden bir tehdit unsuru olan bu istilacı türe karşı yürütülecek çalışmaları, ilgili kurumların sorumluluk alanlarının ve yürüteceği çalışmaların belirlendiği Kahverengi Kokarca Mücadelesi Eylem Planı'nın ancak 2023 yılı sonunda hazırlanabilmiş olmasıdır. 2023-2025 yıllarını kapsayan bu eylem planının hedeflenen başarıya ne oranda ulaşacağı da tartışmalıdır.

Kahverengi kokarca popülasyonu ile mücadelede dünya genelinde, biri kimyasal diğeri ise biyolojik olmak üzere iki mücadele yöntemi benimsenmiş ve uygulanmaktadır. Ülkemizde ise bu istilacı türe karşı bugüne kadar kimyasal mücadele yürütülmüş, ancak yetersiz kalmıştır.

İkinci yöntem olarak benimsenen biyolojik mücadele ise zararlının yumurta parazitoiti olan samuray arısı(Trissolcus japonicus) popülasyonunu büyötmeye yönelik laboratuvar ve saha çalışmalarıdır. Bu kapsamda 2023 yılı sonunda Samsun Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü'nde(KTAE) samuray arısı çoğaltmaya yönelik laboratuvarı kurulması kararı alınmıştır. Laboratuvarın projelendirme ve ihale süreçlerinin hangi tarihte tamamlanacağı, zararlının yumurta parazitoiti olan samuray arısı popülasyonunun doğaya ilk salınımlarının, hedeflendiği üzere 2024 yılı yaz aylarında yapılıp yapılamayacağı da şüphelidir.

Bu bağlamda, başta fındık olmak üzere zirai ürünlere ciddi zarar veren uzak doğu orijinli istilacı tür Kahverengi Kokarca zararlısına karşı yürütülen mücadelenin, uygulanan politikaların etkinlik ve yeterliliğinin irdelenebilmesi, gerek görülmesi halinde yasal/kurumsal düzenlemelerin yapılabilmesi amacıyla Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105. Maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını talep ve teklif ederiz.

Emir Fethi Çoşar
Anı de

S. SWART
SİBEL SWART
TRABZON MV

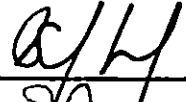
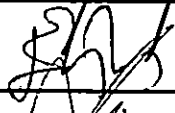
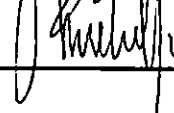
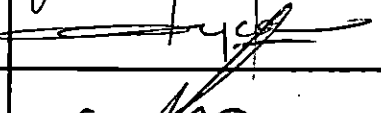
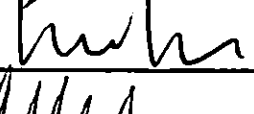
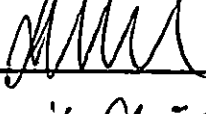
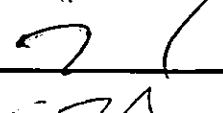
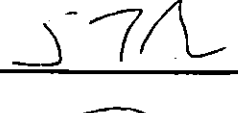
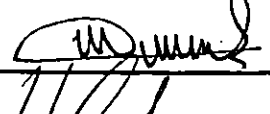
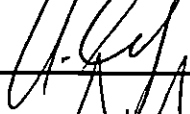
Veadi GÜNDÜBAY
KIRKCANBOĞU
M

Murat ÇAN
Samsun Milletvekili

Özgür Çeylan
Çarankale M.

SSK. Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Ayşe Sibel Yonkoreoğlu	İst.	
Elvan Işık Serimş	GİRİSU	
Uğur Bayraktuta	Artvin	
Cumhur Uzun	Muşla -	
Ayca Taşkent	Sakarya	
Fahri Ökan	Kocaeli	
Harun Döğür YILDIZLI	Kocaeli	
Sermet MULLAÖĞLU	HATAY	
İsmail Atakan Ünver	Karaman	
İlhami Özcan AYGÜN	Tekirdağ M.	
Seçim TANRIKULU	Diyarbakır M.	
Mehmet Sahtası	Gorum M.	
Utku ÇAKIROZER Eskişehir Milletvekili		
Aslen GENÇ	KAYSERİ	
Veli Apbaba	Malatya	